

Durmuş Hocaoğlu

“Onurlu AB Üyeliği” Tezinin Kritiği: XIII

Yeniçağ, “Analiz”, 15 Kasım 2005, Salı., s.12
“Analiz” Sıra No: 330; 2005-128; Kasım-07

YENICAĞ

Avrupa Birliği üyesi olmanın getireceği sonuçların mühimce bir kısmı tam bir kat’iyet ile tâyin edilebilir olmaktan uzak bulunan “ucu açık” mâhiyetteki problem alanları olmakla birlikte yine mühimce bir kısmının ise şüpheden arınmış bir keyfiyete kavuşmuş olduğu da bir hakîkattir, Churchill’in Eylül 1946 tarihli Zürih nutkunda “Avrupa’nın Amerikan modeli federal bir yapı, resmî adı ne olursa olsun, Bir Tür Avrupa Birleşik Devletleri şeklinde yeniden teşkilâtlanması gerekliliğini” açık bir siyâsî hedef olarak göstermesinden yedi yıl sonra, Avrupa’nın aksakallılarından Robert Schuman’ın “*Birleşmiş bir Avrupa ideali artık daha fazla ne şâirâne bir tema, ne de ütöpik bir hülyâ olarak kalacak, yaşayan bir gerçeklik olacaktır, çünkü Avrupa halkının — “Avrupa halklarının” değil; Schuman’ın bütün Avrupalıları bir tek halk gibi telâkkî edişine dikkat edile (D.H.) — bilinci, bu ideali yegâne necât şansı olarak idrâk edecektir*” [“France and Europe”, *Foreign Affairs.*, April 1953, Vol. 31, Issue 3, p.360] şeklindeki îkazında olduğu gibi, Avrupalılar altmış yıldır binbir emekle büyüttükleri “birlik”lerini dağıtarak tekrar küçük ve küresel çapta etkinliği çok az ulus-devletlerine dönmeye kesin karar vermedikleri sürece, Avrupa Birliği, üye devletlerinin millî hâkimiyetlerini kemire-kemire nihâî hedefine varacaktır, varmalıdır da; aksi vârid olursa, Birlik, belki eski “Avrupa İç Harpleri”nden daha ağır travmalarla sarsılarak ve bütün bir kıt’ayı da felâketlere sürükleyerek darmadağın olacaktır. Ancak, her ne sûretle olursa olsun, tüpten çıkan mâcunun aynen yerine dönmemesi gibi, velev ki Birlik dağılsa dahi, hiçbir ülke “eski” hâline aynen avdet edemeyecektir. Bu gerçek, her ne sûretle ve hangi projelerle olsun, Türkiye’nin Avrupa Birliği üyeliğini destekleyenlerce de çok iyice bilinmelidir. Bilinmelidir ki, Avrupa Birliği üyesi — veya “imtiyazlı ortağı” — bir Türkiye, yaşatılacak süreçte öylesine lîme-lîme edilmiş olacaktır ki, Birlik’in dağılması durumunda artık yeniden “Türkiye” olarak toparlanması için yeni bir Çelebi Mehmet dahi yetmezleşecektir.

Bunun içindir ki, Avrupa Birliği, bütün risklerine rağmen, şu veya bu şekilde, federal bir sisteme doğru gitmektedir; belki tam “federal veya konfederal bir devlet” değil de “federal veya konfederal bir birlik” olsa dahi. Bu husûsu, “Avrupa Birliği Ansiklopedisi”nin “Federalizm” maddesine yazdığı “Güncelleme” ekinde ele alan Ece Öztan (C: I., s.434-436), bilhassa 2000’den sonraki gelişmeleri irdelerken, “*Avrupa Anayasası Antlaşması pek çok açıdan daha ileri bir bütünleşme ve federalizm yolunda, beklendiği kadar büyük bir adım olmaktan uzaktır*” şeklinde dile getirmektedir ve esâsen 2005 yılı Mayıs ve Haziran referandumları da buna benzer bir îkazı aşağıdan yukarıya göndermiştir. Ancak, aynı maddenin asıl müellifi olan John Pinder’in, federalizm istikametindeki engelleri de belirten şu tesbitleri hâlâ geçerlidir [“Federalizm”, Desmond Dinan (Ed.), *Avrupa Birliği Ansiklopedisi.*, Çev.: Hale Akay., Cilt: I., İst., 2005., Kitap Yayınevi Ltd., s.432-43]:

“AB artık önemli federal yetkilere ve kurumlara sahip bir yapıdır. Tek para birimi projesi tamamlandığında ekonomi alanındaki yetkileri ABD hükümetininkiyle aynı ölçüde genişlemiş olacaktır; çevre alanında da yetkilere ve küçük, ama önemli bir bütçeye sahiptir./...Topluluğun

yasama sistemi “bir federasyonun özelliklerinin büyük bölümüne sahiptir”. Mevzuatın büyük bölümü için nitelikli oyçokluğu usulünün kullanıldığı konsey, Länder hükümetlerinin temsil edildiği Alman Bundesrat’ından sonra AB içindeki yeni federal meclis olmaya yaklaşmaktadır. Temsilciler meclisi niteliğindeki AP, önemli yasama ve bütçe yetkilerinin yanı sıra bir federal yürütme organını andıran yeni komisyonları onaylama hakkına da sahiptir. Fakat yasama ve yürütme işlevleri, gerçek bir federal sistemde olmayacak ölçüde, hâlâ konseyin hâkimiyeti altındadır. Bu nedenle federal bir birlik oluşturmak için atılması gereken birkaç önemli adım kalmıştır: AP’ye yasama yetkisinin tam olarak verilmesi, muhtemelen komisyonu parlamenter bir yürütme organı haline getirmek için AP’nin yetkilerinin kullanılması yoluyla konseyin yürütmedeki rolünün kaldırılması, tüm üye devletlerde tek para birimine geçilmesi ve hepsinin ötesinde var olan yapılarda reform yapan ve böylece birliğe tüm yurttaşlarca kabul edilecek gerçek bir hukuki taban sağlayan bir anayasanın oluşturulması. Federalistlerin büyük bölümü, güvenliğe ilişkin yetkilerin, federal kurumlara devrinin bu kurumlara duyulan güven yeterince oluşana kadar bir tarafa bırakılabileceğini ve bu zaman geldiğinde AB’nin bir federal devlete dönüşmesine imkân olacağını kabul etmektedirler.”

Bağımsız Türkiye yerine, “Federal Avrupa Devleti”nin bir parçası olarak, Subsidiarite prensibi uygulaması ile başlayan parçalanmalarla kendi içinde federatif ve otonom bölgeler üretmiş ve adı bile “Türkiye” olmaktan çık(arıl)mış bir “Federatif Türkiye!”. Muhteşem bir onur!

